



Mark

Delårsrapport augusti

Bygg- och miljönämnden
2023

Innehållsförteckning

1 Sammanfattning	3
2 Viktiga och intressanta händelser för individ och samhälle	4
3 Verksamhet	5
3.1 Uppföljning av grunduppdrag	5
3.2 Återrapportering av uppdrag från kommunfullmäktige	6
4 Måluppföljning	7
4.1 Visionen om Mark.....	7
4.2 Strategiska områden/Förutsättningar/Utgångspunkter: I Mark ska barn och unga få en bra start i livet för att utveckla sin potential	7
4.3 Strategiska områden/Förutsättningar/Utgångspunkter: I Mark ska det vara lätt att starta, driva och utveckla företag för att skapa arbetstillfällen	7
4.4 Strategiska områden/Förutsättningar/Utgångspunkter: Hållbar personalförsörjning	9
4.5 Strategiska områden/Förutsättningar/Utgångspunkter: Ekologisk hållbarhet.....	10
4.6 Förenkla helt enkelt	10
5 Uppföljning av internkontroll	11
5.1 Årets internkontrollarbete	11
5.2 Uppföljning av internkontrollplanen	11
6 Personal	12
7 Ekonomi	13
7.1 Driftredovisning.....	13
7.2 Investeringsredovisning.....	14
8 Följetal	15
8.1 Följetal verksamhet	15
8.2 Följetal personal	16

1 Sammanfattning

Nämnden står inför en stor ekonomisk utmaning eftersom byggloven minskat kraftigt i antal som ett resultat av det rådande samhällsekonomiska läget. En anpassningsplan har tagits fram i samband med aprilrapporten men prognosen nu i delårsrapporten visar på ett än sämre ekonomiskt läge. Bedömningen är att budgeten kommer att överskridas med 3,3 miljoner kronor. I prognosen är den tidigare beslutade handlingsplanen (0,3 miljoner kronor) beaktad. Nämnden önskar få redovisa underskottet utöver ram då det framförallt beror på orsaker som ligger utanför nämndens kontroll. Nämnden har sett över de kostnadsbesparande åtgärder som är möjliga att genomföra och dessa återfinns i den redan beslutade handlingsplanen. Att vidta ytterligare åtgärder för att minska underskottet är inte möjligt då merparten av verksamheten är intäktsfinansierad.

Nämnden gör bedömningen att samtliga grunduppdrag kommer att uppfyllas i hög grad vid årets slut. Åtgärder i form av omprioritering av verksamhet, arbetsuppgifter och personal har satts in i de verksamheter (livsmedelskontroll samt miljötillsyn och enskilda avlopp) som vid delåret bara delvis uppfyllde uppdraget.

Inom arbetet med att förverkliga de två kommungemensamma målen (bästa barnkommun och bästa företagskommun) bidrar nämndens verksamheter i stor utsträckning. Nämnden är visserligen försiktig med tolkningen av resultatet av insiktsmätningen (kundnöjdhet) då halvårsresultatet bestod av ett litet underlag samt att andra halvårets resultat inte är klart ännu. Men det är glädjande att utfallet hittills i år visar en positiv utveckling där utfallet för majoriteten av indikatorerna har förbättrats jämfört med förra året. Flertalet ligger dessutom i dagsläget i linje med, över, eller strax under nämndens uppsatta mål.

Personalomsättningen har i flera år varit hög inom nämndens verksamheter och det är därför extra positivt att det hittills under 2023 bara är två personer som valt att avsluta sin anställning i Marks kommun. Arbete pågår kontinuerligt för att förbättra arbetsmiljön för såväl medarbetare som chefer.

2 Viktiga och intressanta händelser för individ och samhälle

Det samhällsekonomiska läget med inflation och stigande räntor har lett till en dämpande effekt på byggandet i hela landet. För bygg- och miljönämndens del innebär det betydligt färre bygglovsansökningar och förhandsbesked, och därmed även färre beställningar av kart- och mättjänster. Det har fått en stor påverkan på nämndens ekonomi då budgeterade intäktsvolymerna inte kommer att nås. Även om energipriserna åtminstone tillfälligt stabiliserats och inflationsökningen har mattats av så flaggar Riksbanken för ytterligare räntehöjningar under hösten, så bedömningen är att den svagare konjunkturen består och att detta också fortsatt påverkar nämndens verksamheter under resten av året.

Det samhällsekonomiska läget medför att exploatörer inte har lika bråttom i sina planarbeten. Samtidigt är det fler som vill planera i förväg för att kunna börja bygga när konjunkturen väl vänder. Tillsammans med teknik- och servicenämnden pågår arbete med att kartlägga hur behoven av nya detaljplaner ser ut 1-10 år framåt. Detta för att förhindra att saker sker försent och planeringen blir en bromskloss.

Nämnden har flera pågående stora detaljplansuppdrag som bidrar i stor utsträckning till bostadsförsörjningen. Osäkerheten kring när dessa kan antas är dock stor. De största pågående planuppdragen är Kungsfors, Smälteryd och Kvarteret Folkskolan. Sammantaget kan dessa planer bidra med cirka 750 nya bostäder i kommunen.

Tyvärr så har inflation och ökade priser på kalk och drivmedel för helikopter lett till minskade kalkningsinsatser. Det statliga bidraget har inte höjts i takt med prisökningarna vilket gör att det kommer kalkas mindre i kommunen än tidigare år vilket kan komma att påverka surhetsgraden i kommunens sjöar och vattendrag.

Miljöenheten har startat upp en arbetsgrupp för att ta fram en handlingsplan för förorenade områden. Arbetet har fungerat väl men på grund av omprioritering inom enheten har arbetet dock pausats resterande del av året. Verksamheten behöver fokusera på att bedriva tillsyn för att klara sin intäktsbudget. Arbetet med handlingsplanen återupptas vid årsskiftet.

2024 införs en ny riskklassningsmodell av livsmedelsverksamheter i Sverige (på grund av nya rapporteringskrav från EU). I Marks kommun innebär det att cirka 300 anläggningar måste klassas om och för att underlätta arbetet för såväl förvaltning som företagare har nämnden köpt in en e-tjänst. Tjänsten baseras på den nationella standarden FörRätt och innebär en förenkling eftersom företagaren kan lämna in uppgifter om sin verksamhet digitalt i stället för blanketter.

Nämnden har inte kunnat erbjuda energirådgivning under våren men har inlett ett samarbete med Borås stad där de vid behov stöttar med rådgivning till invånare och företagare i Marks kommun.

Förvaltningens interna arbete har fokuserat på att ta fram nya- och förbättra befintliga rutiner för att säkerställa såväl kvaliteten som effektiviteten i handläggning och administration. Fokus har även varit på att säkerställa rutiner och arbetssätt för att öka intäkterna. Inom detaljplaneområdet är förhoppningen att självfinansieringsgraden kommer öka redan under hösten.

3 Verksamhet

3.1 Uppföljning av grunduppdrag

Huvudverksamhet / Uppdraget uppfyllt	Helt	I hög grad	Delvis	I låg grad	Inte alls
Bygglov och detaljplaner		X			
Hälsoskyddstillsyn, alkohol, tobak och receptfria läkemedel		X			
Livsmedelskontroll			X		
Miljötillysyn och enskilda avlopp			X		
Naturvård		X			

Motivering till bedömningen redovisas per verksamhet nedan. Till stöd för bedömningen har ett antal följetal för måluppfyllelse tagits fram. I bedömningen om grunduppdragen är uppfyllda ingår även en uppföljning av aktiviteterna i verksamhetsplanerna, även de som inte lyfts fram som följetal.

Bygglov och detaljplaner

Handläggningstiden uppfyller nämndens mål. Hittills i år har 92 % av bygglovsärenden hanterats inom 7 veckor (från komplettdatum). Antal ärenden till halvårsskiftet i år (90 st) har minskat jämfört mot samma period föregående år (137 st) och orsaken är det svagare konjunkturläget.

Vid halvårsskiftet hade 5 planansökningar inkommit till planavdelningen vilket är fler än på helåret 2022. Då det under våren funnits flera vakanser i gruppen har handläggningstiden ökat. Två detaljplaner har antagits under våren men flera planeras att antas under hösten. En av planerna har vunnit laga kraft efter att varit överklagad till Mark- och miljööverdomstolen.

Bedömningen är att uppdraget kommer uppfyllas i hög grad även vid årsskiftet.

Följetal bygglov och detaljplaner	Godkänd nivå	Prognos 2023
Andel bygglovsärenden som beslutas inom 7 veckor	>=90%	92%
Andel planbesked som beslutas inom 12 veckor	40%	80%

Fotnot: Godkänd nivå motsvarar den nivå som krävs för att grunduppdraget ska anses helt uppfyllt

Hälsoskyddstillsyn, alkohol, tobak och receptfria läkemedel

Tillsynsuppdraget utförs enligt tillsynsplanen sett till antalet verksamheter som fått tillsyn fram till delårsrapporten. Viss påverkan framöver eftersom den extra resurs som skulle varit i teamet under hösten har omprioriterats till livsmedelsteamet.

Samverkansavtalet med Svenljunga avseende alkohol, tobak och receptfria läkemedel är försenat men blir klart under hösten. Samverkansavtal med Bollebygd blir inte av.

Bedömningen är att uppdraget kommer uppfyllas i hög grad även vid årets slut.

Följetal hälsoskyddstillsyn, alkohol, tobak och receptfria läkemedel	Godkänd nivå	Prognos 2023
Andel hälsoskyddsobjekt som inspekterats enligt årlig riskbaserad plan	>=95%	100%
Andel serveringsställen med stadigvarande tillstånd som inspekterats enligt tillsynsplan.	>=95%	100%
Andel objekt med försäljning av tobak, tobaksfria nikotinprodukter, e-cigarett, folköl eller receptfria läkemedel som inspekterats enligt tillsynsplan.	>=95%	100%

Fotnot: Godkänd nivå motsvarar den nivå som krävs för att grunduppdraget ska anses helt uppfyllt

Livsmedelskontroll

Teamet har haft en sjukskrivning från februari till och med april och det kom in mycket rapporteringar och enkäter från centrala verk första delen av året, vilket medfört att verksamheten inte riktigt legat i fas. Sedan maj är teamet fulltaligt plus att en extra resurs på 75% har börjat. Det kommer dock bli fortsatt svårt att komma helt i fas. Prosona, leverantören av e-tjänsten till FörRätt har inte kunnat leverera tjänsten i tid, vilket påverkar planeringen. Cirka 300 företag ska klassas om med det nya klassningssystemet och leverantörens försening gör att fler klassningar behöver göras på kortare tid, vilket minskar förmågan att utföra kontroller under hösten.

Åtgärder: För att förbättra läget fortsätter den extra resursen på 75%, som skulle gått över till hälsoskyddsteamet i augusti, i livsmedelsteamet till årsskiftet. Förhoppningen är att denna åtgärd ska medföra att grunduppdraget nås i hög grad i slutet av året.

Följetal	Godkänd nivå	Prognos 2023
Andel livsmedelsverksamheter som kontrollerats i enlighet med beslutad kontrolltid	>=95%	80%
Andel dricksvattenanläggningar som kontrollerats i enlighet med beslutad kontrolltid	>=95%	80%

Fotnot: godkänd nivå är krav för att uppfylla grunduppdraget helt

Miljötillsyn och enskilda avlopp

Arbetet inom *miljöskyddsteamet* har delvis uppfyllts hittills under året. Flera årliga remisser och enkäter att besvara under årets första tertial och flera olika uppföljningar har tillsammans med sjukskrivning samt en vakant tjänst medfört att verksamheten inte är i fas med måluppfyllelsen.

Åtgärder: Tydligare styrning för intäktsbringande miljötillsyn där omfördelning av arbetsuppgifter samt att en del planerade aktiviteter inte blir aktuella under året. Prognosen är att åtgärderna ska medföra att grunduppdraget nås i högre grad i slutet av året.

Verksamheten har noterat att det är ett mindre ärendeflöde samt ett minskat planärendetryck. Detta påverkar också verksamhetens resultat under året.

Arbetet inom *avloppsteamet* har delvis uppfyllts hittills under året. Teamet har flera nya medarbetare som inskolas i arbetsuppgifterna vilket tar tid och påverkar resultatet.

Åtgärder: Öka tillsynstakten av de enskilda avloppsanläggningarna, beredskap på att styra över från provnings- till tillsynsarbete och komma igång med U-avloppen. Prognosen är att åtgärderna ska medföra att grunduppdraget nås i högre grad i slutet av året. Dock får en del planerade aktiviteter pausas och/ eller inte utföras.

Verksamheten har noterat att ansökningar om uppskov med att åtgärda avloppsanläggningar ökar.

Följetal miljötillsyn och enskilda avlopp	Godkänd nivå	Prognos 2023
Andel miljöskyddsobjekt som inspekterats enligt årlig riskbaserad plan	>=95%	75%
Andel enskilda avlopp som inspekterats enligt riskbaserad plan.	>=95%	100%

Fotnot: Godkänd nivå motsvarar den nivå som krävs för att grunduppdraget ska anses helt uppfyllt

Naturvård

Arbetet inom naturvårdsteamet har uppfyllts i hög grad hittills under året.




Prisökningar på kalk har medfört att kalkningen inte kan genomföras i samma omfattning som tidigare. Vidare är det numera stopp för nya LONA-bidrag från statens sida vilket får en negativ påverkan på nämndens möjligheter att bedriva projekt inom naturvårdsområdet.

Strandskyddstillsynen har inte prioriterats under året.

Följetal naturvård	Godkänd nivå	Prognos 2023
Andel insatser för att skydda den biologiska mångfalden som utförts i enlighet med tillsynsplan	>=95%	100%

Fotnot: Godkänd nivå motsvarar den nivå som krävs för att grunduppdraget ska anses helt uppfyllt

3.2 Återrapportering av uppdrag från kommunfullmäktige

Uppdrag	Startdatum	Status	Kommentar
Ta fram en handlingsplan för arbetet med sanering av förorenade områden.	2019-11-26	 Pågående	Arbetet är mer omfattande än vad som tidigare bedömts. Pandemin har dessutom försenat arbetet i hög grad. Arbetet har på grund av en tydligare intäktsstyrning pausats. Arbetet återupptas från årsskiftet.
Tillse att det finns nödvändiga styrdokument för hantering av medel till naturvård.	2023-05-25	 Pågående	Medel till naturvård hanteras på samma sätt som övriga budgetposter i driftredovisningen. Styrdokument och rutin är under framtagande och beräknas fastställas under hösten.
Ta fram riktlinjer för namnsättning av gator, parker, torg och liknande samt kommunala byggnader och anläggningar.	2023-06-15	 Pågående	Uppdraget om namnsättning hanteras på förvaltningen. Uppfattningen är att den inte behöver skickas på ny remiss då förslaget remitterats av kommunstyrelsen i samband med att bygg- och miljönämnden fick uppdraget att utarbeta riktlinjen.

4 Måluppföljning

Kommunens verksamhet ska planeras med vision och mål för Marks kommun som utgångspunkt. I detta avsnitt följs mål och indikatorer upp.

Symbolförklaring	
	Mål för indikator: uppnått
	Mål för indikator: delvis uppnått
	Mål för indikator: inte uppnått
	Kan inte bedömas

4.1 Visionen om Mark

En nära kommun med människan i fokus. Nära till natur, vår omvärld, varandra och framtiden.



Bygg- och miljönämnden arbetar aktivt i sin myndighetsroll utifrån de värden som lyfts som särskilda styrkor i kommunen. Nämnden bidrar i sina grunduppdrag till att kommunens vision blir verklighet både på kort och lång sikt.

4.2 Strategiska områden/Förutsättningar/Utgångspunkter: I Mark ska barn och unga få en bra start i livet för att utveckla sin potential

Kommungemensamma mål: Kommungemensamt mål Bästa barnkommun

Nämndens mål: Främja utveckling genom att skapa attraktiva livsmiljöer

Två planer har vunnit laga kraft hittills i år och en av dessa uppfyller inte angivna mål. Enligt plan så kommer fem stycken planer att antas under hösten. Det innebär att prognosen för måluppfyllelsen ändå beräknas blir över 80% procent då flera av de kommande planerna kommer att uppfylla kriterierna.

Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023	Mål 2023	
Andel nya bostäder i detaljplan inom 300 meter från kvalitativa grönområden och 500 meter från lekplats.	85 %	17 %	89 %	≥ 80 %	
Andel nya bostäder i detaljplan inom 400 meter från kollektivtrafik.	96 %	31 %	89 %	≥ 80 %	

Andel nya bostäder i detaljplan inom 300 meter från kvalitativa grönområden och 500 meter från lekplats.

Den ena planen ligger i anslutning till grönområden i form av skog och strand (Surtan) men det är ca 1 km till Hyssna tätort där lekplats finns. Den andra planen ligger i Ubbhult med närhet till kvalitativa grönområden och lekplatser.

Andel nya bostäder i detaljplan inom 400 meter från kollektivtrafik.

Närmsta hållplats där kollektivtrafik går regelbundet för planen i Hyssna, är ute vid väg 156 som är ca 2 km bort. I Ubbhult ligger planområdet i direkt anslutning till den större vägen och jämte hållplats.

4.3 Strategiska områden/Förutsättningar/Utgångspunkter: I Mark ska det vara lätt att starta, driva och utveckla företag för att skapa arbetstillfällen

Kommungemensamma mål: Kommungemensamt mål Bästa företagskommun

Nämndens mål: Handläggningen upplevs som effektiv, rättssäker och serviceinriktad

Nämndens bedömning är att målet förväntas uppfyllas i hög grad under året.

Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023	Mål 2023	
Kundnöjdhet (NKI)	68	69	71	75	🟡
Upplevd nöjdhet med informationen	70	68	75	75	🟡
Upplevd nöjdhet med tillgängligheten	71	70	73	75	🟡
Upplevd nöjdhet med bemötandet	74	79	82	80	🟢
Upplevd nöjdhet med rättssäkerheten	76	75	74	75	🟡
Upplevd nöjdhet med effektiviteten	70	73	68	75	🔴
Upplevd nöjdhet med kompetensen	68	74	75	75	🟢

Utfallet i tabellen ovan är en sammanställning av bygg- och miljönämndens verksamhetsområden bygg, miljö- och hälsoskydd, livsmedel samt alkoholservice. Mätningen görs med SKR:s löpande insiktsundersökning som graderas enligt följande: 80 till 100: mycket högt, 70 till 80: högt, 62 till 69: godkänt, 50 till 61: lågt, 50 eller lägre: mycket lågt.

Nämnden är försiktig med tolkningen av resultatet då halvårsresultatet bestod av ett litet underlag samt att vi avvaktar andra halvårs resultat. Men det är glädjande att utfallet hittills i år visar en positiv utveckling där utfallet för majoriteten av indikatorerna har förbättrats jämfört med förra året. Flertalet ligger dessutom i dagsläget i linje med, över, eller strax under nämndens uppsatta mål.

Arbetet med att förbättra resultaten, framför allt vad gäller *tillgänglighet* och *information*, har prioriterats högt och förvaltningen har arbetat fokuserat med förbättringsåtgärder inom dessa områden. Förbättringsåtgärderna omfattar bland annat utveckling av hemsidan och mallar samt ett fördjupat samarbete med kommunens kontaktcenter för att säkerställa att kommuninvånare och näringsliv snabbt och enkelt kommer i kontakt med rätt person. Arbetet verkar ha fått effekt då företagarnas nöjdhet har ökat markant inom serviceområdena tillgänglighet och information från 2022 till Q2 2023. Vad gäller tillgängligheten är det framför allt delfrågan gällande möjligheten att komma i kontakt med rätt person som förbättrats. Här har upplevd nöjdhet ökat från 70% till 76%. Inom serviceområdet information är det framför allt informationen rörande beslutet och ärendet som man är nöjd med (80%).

Det område kunderna är mest nöjda med hittills i år är *bemötandet*. Inom detta serviceområde är man särskilt nöjd med handläggarnas attityd (84%).

Inom serviceområdena *kompetens* och *rättssäkerhet* ligger de största förbättringarna hittills i år inom delfrågorna gällande handläggarnas förmåga att ge råd och vägledning samt möjligheten att lämna klagomål och synpunkter.

Minst nöjd hittills i år är man med serviceområdet *effektivitet* vilket är den indikatorn där utfallet försämrats mest jämfört med helår 2022. Det är framförallt delfrågan gällande förmågan att hålla överenskomna tidsramar som tappat (från 74% till 67%). Delfrågan gällande tidsramar är en av de frågor som korrelerar mest med NKI-värdet, d.v.s. är man nöjd med detta brukar man ge högt NKI-betyg och tvärtom. Det är därför av särskild stor vikt att arbeta med förbättringar inom detta område.



Förvaltningens förbättringsarbete inom området har två fokus; att förbättra den *faktiska* handläggningstiden, och att förbättra den *upplevda* handläggningstiden. Arbetet med att förbättra den faktiska handläggningstiden består bland annat av åtgärder för att få ner personalomsättningen som de senaste åren haft en negativ inverkan på effektiviteten, samt utveckling av rutinerna för rekrytering och introduktion för att snabbt få ny personal på banan. Förvaltningen har också påbörjat en övergripande processkartläggning liksom en översyn av administrativa rutiner i förvaltningen för att identifiera effektiviseringsområden. I effektiviseringsarbetet är digitalisering en kärnfråga. En digitaliseringsåtgärd som pågår i år är införandet av AI-moment inom delar av handläggningen av bygg- samt avloppsärenden. Ytterligare digitalisering sker även genom det fortsatta arbetet med e-tjänster. En ny e-tjänst har redan införts i år och ytterligare tre är på gång. En insats för att marknadsföra e-tjänsterna ligger också inplanerad för hösten.

Arbetet med att förbättra den upplevda handläggningstiden består av framförallt av åtgärder för att skapa rätt förväntningar på handläggningstiderna genom att öka förståelsen för handlägningsprocesserna. Bland annat satsar verksamheten, som del i det kommungemensamma webbutvecklingsprojektet som pågår i år, på att förbättra informationen kring handlägningsprocesserna på hemsidan med tydligt beskrivna processteg och tidsramar samt på vägledning för att minska behovet av komplettering.

4.4 Strategiska områden/Förutsättningar/Utgångspunkter: Hållbar personalförsörjning

Kommungemensamma mål: Personalomsättningen ska minska

Nämndens mål: Främja en god arbetsmiljö

Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023	Mål 2023	
Personalomsättning (%)			15	<10%	
Registrerad sjukfrånvaro			4,7	<5%	

Beräkning av denna indikator är ny. Indikatorn ska förstås som extern personalrörlighet dvs hur stor andel av de samtliga tillsvidare anställda i början av perioden som lämnat arbetsgivaren för tjänst hos annan arbetsgivare än Marks kommun eller som lämnat med anledning av pensionering. Den nya beräkningen görs eftersom beräkningssättet bättre anses fånga den personalrörlighet som vill vi minska dvs att personal lämnar Marks kommun som arbetsgivare. Tidigare beräkningssätt inkluderade även de som bytte tjänst inom Marks kommun vilket gjorde att vi inte tydligt kunde koppla måttet till ambitionen att minska den externa personalrörligheten genom att behålla och utveckla medarbetare.

Personalomsättning (%)

Det framräknade talet som mäter personalomsättningen under perioden 2207-2306 uppgår till 20%. Bygg- och miljönämnden har därmed en högre extern personalrörlighet än kommunen (20,0 % jämfört med 10,7%). Merparten av de som slutat sina anställningar har dock gjort den under 2022 vilket gör att prognosen för 2023 borde bli något lägre än för aktuell period men troligtvis inte i nivå med målvärdet. Under 2023 har bara två tjänstepersoner valt att sluta sin anställning.

Eftersom förvaltningen haft en hög personalomsättning under flera års tid så har det tidigare konstateras att det är angeläget att arbeta för att behålla och utveckla befintlig personal då personalomsättningen har lett till ett stort kompetenstapp. Utöver tappet av kompetens tar det mycket tid och resurser att lära upp nya medarbetare vilket påverkar förmågan att klara av att genomföra nämndens uppdrag.

Att fortsätta arbeta med trivsel på arbetet, möjlighet till utveckling och en god arbetsmiljö är några delar av det viktiga arbetet. Att ta vara på digitaliseringens möjligheter för att frigöra tid för medarbetarna och minska på administrationen är även det av central betydelse. Det kan handla om att öka antalet e-tjänster men även se över processer och arbetssätt.

En viss personalomsättning är naturlig och kanske särskilt då Mark är en pendlingskommun. Det är viktigt att kunna hantera de vakanser som uppstår. Här har insatser gjorts med att utveckla rutinerna för rekrytering och introduktion. Arbetet med att ta fram nya och uppdatera gamla rutiner och checklistor för att underlätta så att nyanställda kan komma in i arbetet lättare och för att säkerställa att arbetet bedrivs på rätt sätt är påbörjat och behöver fortsätta.

Utifrån den historiskt sett höga personalomsättningen är det därför extra positivt att det inte är några handläggare, vare sig på miljöenheten eller byggenheten, som hittills under 2023 sagt upp sig eller slutat. Byggenhetens chef har däremot valt att avsluta sin tjänst i Marks kommun.

Byggenheten har haft flera chefsbyten och dessutom en hel del omsättning av medarbetare senaste åren vilket inte är optimalt när det gäller utveckling av gruppen och verksamheten. Nu tillträder en ny chef och det blir viktigt att fortsätta jobba med grupputveckling för att kunna behålla och utveckla såväl enskilda medarbetare som hela enheten. Det har varit svårt att rekrytera rätt kompetens, det försämrade konjunkturläget gör troligen att det närmaste tiden blir lättare men för att klara rekryteringen på lång sikt och även för att kunna bibehålla kompetens är det viktigt att jobba med den strategiska kompetensförsörjningsplan som är under framtagande.

Inom detaljplaneteamet har två nya medarbetare påbörjat sina tjänster under 2023. Målet är nu att bygga upp en stabil arbetsgrupp som håller över tid.

Förvaltningsgemensamt stöd är en nystartad enhet där personalen tidigare tillhörde de olika enheterna. Enheten har haft en uppsägning under året och senare i år kommer ytterligare en medarbetare sluta (pensionsavgång). Utöver det har enheten två föräldraledigheter som är tillsatta med vikarier. Fokus för enheten är att överföra kompetenser mellan medarbetarna och arbeta fram rutiner för att minska sårbarhet och säkerställa en god kvalitet. Det är även av vikt att fortsätta arbetet med grupputveckling och stärka teamkänslan och därmed även utveckla arbetsmiljön.

Registrerad sjukfrånvaro


Cheferna arbetar för en nära dialog med medarbetare för att främja en god arbetsmiljö och för att fånga upp tidiga signaler på ohälsa.

Bygg- och miljönämndens sjukfrånvaro uppgår till 4,7 procent vilket är i nivå med nämndens mål. Sjukfrånvaron är även lägre än kommunen totalt (7,5 procent). Jämförelse med tidigare år går inte att göra då nämnden bildades 1 januari 2023. Sjukfrånvaron är dock lägre i jämförelse med tidigare miljönämnden och högre jämfört med tidigare plan- och byggnadsnämnden (se följetal personal).






Frisktalet (66,7 procent) har ökat jämfört med både tidigare miljönämnden och tidigare plan- och byggnadsnämnden vilket är en positiv utveckling som är värt att notera. Frisktalet för nämnden ligger även högre än kommunen totalt (se följetal personal).

4.5 Strategiska områden/Förutsättningar/Utgångspunkter: Ekologisk hållbarhet

Nämndens mål: Samtliga enskilda avloppsanläggningar i Marks kommun har en reningsfunktion som säkerställer att näringsämnen och bakterier reduceras till accepterade nivåer till år 2025.

Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023	Mål 2023
Andel inventerade enskilda avloppsanläggningar av det totala antalet avloppsanläggningar i Marks kommun (5400 st).	74 %	78 %	88 %	≥ 88 % 

Nämndens mål: Den biologiska mångfalden ska skyddas.

Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023	Mål 2023
Genomförda insatser för att skydda den biologiska mångfalden	 Genomfört	 Genomfört	 Genomfört	 Genomfört 

4.6 Förenkla helt enkelt

Handlingsplan Förenkla helt enkelt

Aktivitet	Kommentar
Fokusera på att skapa rutiner och checklistor	Arbetet pågår i hela förvaltningen. Miljöenheten har dock behövt att nedprioritera arbetet för att klara intäktsbudgeten.
Processkartlägga samhällsbyggnadsprocessen	Detaljplaneteamet arbetar med att förtydliga sina processer samt när och hur man kommunicerar med exploatörer.
Digitalisera handläggning av bygglovsärenden	Arbete pågår med utveckling av nya e-tjänster men även AI öppnar nya möjligheter
Förenkla bygglovsprocessen med hjälp av hemsidan/mallar	Arbetet pågår löpande i tät samverkan med verksamhetsutvecklare.
Utveckla och förenkla processer/ flöden inom miljöenhetens verksamhetsområden	Arbetet pågår löpande men behöver nedprioriteras på grund av ökat intäkstryck.
Framtagande av fler e-tjänster	Flera nya e-tjänster är på gång. Marknadsföring av e-tjänsterna kommer ske under hösten.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har lagt in handlingsplanen för förenkla helt enkelt som en del i verksamhetsplanen.

Miljöenheten har sett över möjligheten till efterhandsdebitering av enhetens taxor. 60% av taxorna är nu efterhandsdebiterade fullt ut, 40% är blandtaxor (både fast årlig avgift och efterhandsdebitering).

Byggenheten har två olika grupper som jobbar med utveckling av hemsida respektive mallar och rutiner, uppföljningsmöte med chef och verksamhetsutvecklare är inplanerat i augusti.

5 Uppföljning av internkontroll

5.1 Årets internkontrollarbete

Nämnder och styrelser har ansvar för att den interna kontrollen inom sitt verksamhetsområde är tillräcklig och ska rapportera om sitt arbete med intern kontroll.

Bygg- och miljönämnden deltar i arbetet med internkontroll dels genom att årligen se över och fastställa internkontrollplanen, och dels genom att medverka i kontrollarbetet. Nämnden fastställde sin internkontrollplan för 2023 i samband med beslut om nämndplan.

5.2 Uppföljning av internkontrollplanen

Ekonomi

Risker	Uppföljning	Resultat av uppföljning 2023
Förlorade intäkter orsakat av för lång handläggningstid	Rapportera vid delårsbokslut samt årsbokslut hur mycket intäkter vi gått miste om pga överskriden handläggningstid	Nämnden har gått miste om totalt 61 tkr (6 st ärenden)
Risk att kostnader i relation till budget överskrids.	Månatlig uppföljning av redovisade kostnader	Såväl personalkostnader som övriga kostnader understiger budget men eftersom intäkterna inte håller budget så avviker periodens nettokostnader budget.

Uppföljning av förlorade intäkter orsakat av för lång handläggningstid sker i samband med internkontrollrapporteringen vid delårsbokslut och årsbokslut. Kontrollen utförs genom att söka ut relevant aktivitetskod i ekonomisystemet Visma Redovisning & Reskontra. Det är en relativt liten andel ärenden (6 st) där vi har behövt reducera avgiften och resultatmässigt har det en liten påverkan sett till totala intäkter. För att ytterligare minska bortfallet har byggenheten infört nya rutiner. Det handlar om att tidigt bedöma ärendets komplexitet och att vid behov nyttja möjligheten till att begära förlängd handläggningstid när vi bedömer att ärendet kommer kräva mycket intern och extern dialog och mycket utredningsarbete. En annan del är att vi förbereder tjänsteskrivelser och beslutsunderlag i ett så tidigt skede av processen som möjligt.

Kontrollen av redovisade kostnader i relation till budget sker löpande av förvaltningsledning och ekonom för att i tid uppmärksamma betydande avvikelser i utfallet jämfört med budget, för att snabbt kunna signalera till nämnd och/eller agera. Ekonomisk redovisning ligger även som en fast agendapunkt på varje nämndmöte. Under året har såväl personalkostnader som övriga kostnader legat under budgeterade nivåer. Nämndens intäkter har inte följt budget vilket gör att nämndens nettokostnader kraftigt avviker från periodens budget. Nämnden har gett förvaltningschefen i uppdrag att ta fram en åtgärdsplan för att komma i balans utifrån den prognos som lämnades vid aprilrapporten.

Administration

Risker	Uppföljning	Resultat av uppföljning 2023
Risk att beslut fattas på felaktiga grunder	Antal felaktiga beslut vid stickprovskontroll	Ingen granskning är protokollförd under perioden.

Under perioden har inga granskningar protokollförts. Redovisningen av granskningen för juni har skjutits fram till augusti månads nämndmöte. Det betyder att nämnden inte har följt den fastställda planen för granskning. Förvaltningen kommer uppdatera och förtydliga rutinen för hur granskningen samt gå igenom den på ett kommande nämndmöte enligt presidietts önskemål.

Nämndens medverkan i kontrollarbetet ska ske genom att utföra en regelbunden stickprovskontroll av fattade delegationsbeslut. Kontrollen ska utföras av två nämndledamöter, en från majoriteten och en från oppositionen. Delegationsbeslutsgranskarna har i uppgift att granska två delegationsbeslut inför varje nämndmöte. Vid granskningen kontrolleras att delegationsbesluten är tydliga och korrekta, har en förstärkt motivering, samt har referens till och stöd i aktuellt lagrum. Resultatet av granskningen redovisas på nämndmötet. Redovisningen ligger som en fast agendapunkt på varje möte och ska protokollföras.

Tillsyn

Risker	Uppföljning	Resultat av uppföljning 2023
Risk att mottagaren inte förstår och inte vidtar några åtgärder eller vidtar fel åtgärder	Granskning av att inspektionsrapporter är tydliga och korrekta.	Vid granskning har miljöchef och biträdande miljöchef bedömt att rapporterna varit tydliga och korrekta.

Granskningen av att inspektionsrapporter är tydliga och korrekta sker i samband med internkontrollrapporteringen vid delårsbokslut och årsbokslut. Granskningen utförs av förvaltningsledning genom en stickprovskontroll. Stickprovunderlaget utgörs av totalt 25 slumpvis utvalda rapporter fördelade mellan de berörda verksamhetsområdena.

6 Personal

En bra arbetsmiljö skapar en attraktiv arbetsplats, som gör det enklare att rekrytera, behålla och utveckla medarbetare vilket gynnar verksamheten. Det systematiska arbetsmiljöarbetet bedrivs på samtliga enheter inom förvaltningen dels genom regelbundna arbetsplatsträffar (APT) och dels i samverkan (FSG). Vidare försöker varje chef att eftersträva en god löpande och främjande dialog med såväl enskilda medarbetare som teamen.

Fyra gånger om året genomför förvaltningen "förvaltningsgemensamt forum" med syfte att skapa en större delaktighet och tillsammans känsla inom förvaltningen och mellan enheterna. I januari var temat samverkan där HR föreläste om samverkansavtalet och ledde en workshop. Vid mötet i juni togs "spelregler" för förvaltningen fram. Liknande spelregler kommer tas fram eller har redan tagits fram på enhetsnivå.

10 gånger om året skickar förvaltningschefen ut ett månadsbrev med aktuell information till medarbetarna som ett led i att öka tillsammans känslan och kunskapen om vad som är på gång i förvaltningen.

Utifrån den OSA-enkät (organisatorisk och social arbetsmiljö) som gjordes hösten 2022 har bland annat arbetet med att förbättra eller ta fram rutiner och processer förtydligats i årets verksamhetsplan då flera medarbetare lyft det som ett förbättringsområde. Rutiner och processer påverkar den upplevda stressen vilket lyftes tydligt i svaren i OSA-enkäten.

Uppföljningen av 2022 års systematiska arbetsmiljöarbete (SAM) visade på att arbetet fungerar väl på alla enheter. Utifrån undersökningen har vissa frågor lyfts extra på årets APT (exempelvis tillbud och skador, kommunens arbetsmiljöpolicy)

Förvaltningschefen har från och med i år skriftligt fördelat ut arbetsmiljöuppgifterna till enhetschefer.

7 Ekonomi

Avsnittet ekonomi innehåller ekonomisk uppföljning av utfall per 31 augusti 2023 och prognos för 2023.

7.1 Driftredovisning

Tabell driftredovisning

			Budget 2023	Prognos 2023	Avvikelse
Totalt					
Intäkter	14,5	15,2	31,7	27,7	-4,0
Personalkostnader	-18,0	-21,7	-34,9	-34,0	0,9
Övriga kostnader	-4,4	-8,0	-13,9	-14,1	-0,2
Nettokostnader	-7,9	-14,5	-17,1	-20,4	-3,3
Nämnd, ledning & administration					
Intäkter	0,1	3,6	5,5	5,5	0,0
Personalkostnader	-4,8	-6,2	-9,8	-10,7	-0,9
Övriga kostnader	-1,5	-1,5	-3,1	-3,3	-0,2
Nettokostnader	-6,2	-4,1	-7,4	-8,5	-1,1
Bygglov, karta & energirådgivning					
Intäkter	6,5	3,6	7,4	5,3	-2,1
Personalkostnader	-3,3	-3,2	-5,5	-5,2	0,3
Övriga kostnader	-0,6	-1,2	-1,7	-1,7	0,0
Nettokostnader	2,6	-0,8	0,2	-1,6	-1,8
Detaljplan					
Intäkter	0,8	1,7	3,4	3,0	-0,4
Personalkostnader	-2,5	-2,0	-3,7	-3,3	0,4
Övriga kostnader	-0,7	-1,5	-1,3	-1,8	-0,5
Nettokostnader	-2,4	-1,8	-1,6	-2,1	-0,5
Avlopp, miljöskydd & naturvård					
Intäkter	6,2	3,7	11,3	10,1	-1,2
Personalkostnader	-5,0	-6,7	-10,1	-9,7	0,4
Övriga kostnader	-1,4	-3,0	-6,5	-5,9	0,6
Nettokostnader	-0,2	-6,0	-5,3	-5,5	-0,2
Hälsoskydd, livsmedel & ATL					
Intäkter	0,9	2,6	4,2	3,8	-0,4
Personalkostnader	-2,4	-3,6	-5,9	-5,3	0,6
Övriga kostnader	-0,2	-0,8	-1,4	-1,4	0,0
Nettokostnader	-1,7	-1,8	-3,1	-2,9	0,2

Beloppen har avrundats enligt gängse avrundningsregler vilket innebär att delar av tabellen inte summerar.

Analys av driftredovisning

Sammanfattning

Bygg- och miljönämndens utfall per 2023-08-31 visar nettokostnader om 14,5 mnkr, vilket är ca 85 procent av nämndens budgetram på 17,1 mnkr. Nämnden prognosticerar i dagsläget ett underskott om 3,3 mnkr.

Nämnden har sett över de kostnadsbesparande åtgärder som är möjliga att genomföra och dessa återfinns i den redan beslutade handlingsplanen. Nämnden kommer vidta de åtgärder som är möjliga för att försöka minimera underskotten, men att ta fram ytterligare kostnadsbesparande åtgärder som ska få effekt under 2023 är inte möjligt då nämndens budget inte innehåller så många påverkbara poster och nämnden önskar därför att få redovisa underskottet utöver budget.

Åtgärder för att öka intäkterna är redan vidtagna genom att miljöenheten fokuserar och prioriterar om sin verksamhet för att öka tillsynen och därmed säkra intäktstillflödet för att klara sin intäktsbudget. Även detaljplan och byggenheten arbetar för att öka intäkterna, men då verksamheterna inom bygg- och miljönämnden till största del är intäktsfinansierade har det nuvarande ekonomiska läget i landet en mycket stor påverkan på nämndens ekonomi.

Avvikelser finns mellan nämndens verksamhetsområden och kommenteras nedan.

Nämnd, ledning & administration

Inom verksamheterna nämnd, ledning och administration prognosticeras ett underskott om 1,1 mnkr där ca 0,9 mnkr är ökade personalkostnader. Dessa personalkostnader består främst av högre nämndsarvoden än budgeterat (ca 0,4 mnkr), 0,5 årsarbetare mer inom ledningen gentemot budget (ca 0,3 mnkr) samt

semesterskulder hos avgående personal (ca 0,2 mnkr).

Bygglov, karta & energirådgivning

Bygglovsverksamheten tillsammans med kartverksamheten prognosticerar ett underskott om ca 1,8 mnkr för 2023. Personalkostnader och övriga kostnader ligger i nära nivå med budget, men konjunkturen bidrar till en fortsatt kraftig minskning i antalet inkomna ärenden jämfört med tidigare år och prognosen blir därför intäkter om ca 5,3 mnkr mot budgeterade 7,4 mnkr som följd. Av de budgeterade 7,4 mnkr i intäkter är endast 0,4 mnkr bidrag från myndigheter och resterande intäkter kommer från inkomna ärenden. Detta gör att verksamheten är extremt konjunkturkänsligt.

Personalen har sedan tidigare ställt om i sina arbetsuppgifter och fokuserar på tillsynsärenden, OVK (obligatorisk ventilationskontroll) och tillsyn av hissar som blivit nedprioriterat av tidigare plan- och byggnadsnämnd. Utöver detta finns det ett fortsatt stort behov av att hantera och avsluta äldre ärenden samt att kartlägga och förtydliga interna processer, mallar samt förenkla för medborgarna att hitta rätt information på hemsidan. Tillsammans skapar detta arbete förutsättningar för en ännu bättre service och effektivare handläggning när antalet inkomna ärenden åter ökar igen

Energirådgivningen och geoteknik prognosticerar nettokostnader på samma nivå som budgeterat.

Detaljplan

Verksamheten för detaljplan prognosticerar ett underskott om 0,5 mnkr för 2023. Vakanser i början på året gav lägre personalkostnader, men desto högre övriga kostnader för konsulttjänster. Nu när teamet är fulltaligt är förhoppningen att kunna matcha intäktsnivåerna för dom första åtta månaderna med resterande tid kvar på året då det inte finns någon indikering på en minskning i antalet inkomna ärenden.

Nya arbetssätt och rutiner är även på plats som ska kunna bidra till en stark avslutning på året.

Avlopp, miljöskydd & naturvård

Miljöskydd, naturvård, LONA och kalkning prognosticerar ett underskott om ca 0,2 mnkr där största delen är mindre intäkter än budgeterat, men som till viss del täcks av lägre personalkostnader p.g.a. vakanser och annan frånvaro.

Avlopp prognosticerar ett underskott om 0,8 mnkr som är kopplat till mindre intäkter än budgeterat för första delen av året.

Samtlig personal har dock prioriterat om i sina arbetsuppgifter för att kunna fokusera på att öka intäktstakten. Detta medför att t.ex. arbetet med förorenade områden har blivit pausat resten av året.

Hälsoskydd, livsmedel & alkohol, tobak och receptfria läkemedel (ATL)

Verksamheterna prognosticerar ett överskott om ca 0,2 mnkr som till största del består av lägre personalkostnader hos ATL p.g.a. tidigare vakanser under året. Både på hälsoskydd och ATL är prognosen att intäkterna når budget, men livsmedel har en prognos på 0,4 mnkr mindre än budgeterat.

Även på dessa verksamheter sker omprioriteringar för att fokusera på att nå de budgeterade målen.

7.2 Investeringsredovisning

Investeringsredovisning

Investeringsprojekt	Budget 2023	Utfall t.o.m. 31/8 2023	Prognos 2023	Budgetavvikelse 2023
Summa				

Bygg- och miljönämnden har ingen investeringsbudget och inga investeringsprojekt 2023.

8 Följetal

8.1 Följetal verksamhet

Följetal är mått som speglar verksamhetens omfattning och utveckling.

Bygg- och miljönämndens verksamhetsmått

Följetal	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2023
Mediantid från planuppdrag till antagande, i antal månader	21,1 månader	29,8 månader	17 månader	36 månader
Antal bostäder som planlagts, per 1 000 invånare		11,9 st	4,2 st	3,4 st
Mediantid från samrådsstart till antagande, i antal månader		12,6 månader	12 månader	14,2 månader
Genomsnittlig handläggningstid för planbesked, månader	3,7 månader	5,4 månader	2,7 månader	4,6 månader
Antagna detaljplaner, antal	4 st	8 st	3 st	2 st
Andel hälsoskyddsobjekt som inspekterats enligt riskbaserad plan	75 %	90 %	80 %	100 %
Andel enskilda avlopp som inspekterats enligt riskbaserad plan.	75 %	52 %	50 %	100 %
Andel miljöskyddsobjekt som inspekterats enligt årlig riskbaserad plan.	60 %	75 %	40 %	75 %
Andel livsmedelsverksamheter som kontrollerats i enlighet med beslutad kontrolltid	75 %	80 %	80 %	80 %
Andel dricksvattenanläggningar som kontrollerats i enlighet med beslutad kontrolltid	100 %	100 %	100 %	80 %
Andel beslutade strandskyddsdispenser inom 10 veckor	100 %	100 %	100 %	100 %
Nybyggnadskartor, antal	55 st	65 st	60 st	55 st
Väntetid för nybyggnadskartor, veckor	4 veckor	6 veckor	5 veckor	5 veckor
Positiva förhandsbesked, antal	36 st	41 st	34 st	15 st
Beviljade bygglov totalt, antal	384 st	343 st	230 st	150 st
Andel bygglovsärenden som beslutas inom 10 veckor	96 %	99 %	98 %	98 %
Andel bygglovsärenden som beslutas inom 7 veckor	88 %	86 %	95 %	92 %
Andel överklagade beslut (hela nämnden)			1,2 %	1 %
Andel överklagade beslut som står fast vid en överprövning (hela nämnden)			66 %	75 %
Andel ärenden gällande anmälan/ ansökan om värmepumpsanläggning som handlagts inom tiden som angetts i serviceåtaganden			100%	100%
Andel ärenden gällande anmälan av hälsoskyddsverksamhet som handlagts inom tiden som angetts i serviceåtaganden			100%	100%
Andel ärenden gällande anmälan av miljöfarlig verksamhet som handlagts inom tiden som angetts i serviceåtaganden			100%	100%
Andel ärenden gällande anmälan om registrering av ny livsmedelsverksamhet som handlagts inom tiden som angetts i serviceåtaganden			100%	100%
Andel ansöknings- och anmälningsärenden gällande försäljning av tobak och liknande produkter, folköl samt vissa receptfria läkemedel som handlagts inom tiden som angetts i serviceåtaganden			100%	96%
Andel ansöknings- och anmälningsärenden gällande alkoholservering (serveringstillstånd) som handlagts inom tiden som angetts i serviceåtaganden			100%	100%

Mediantid från planuppdrag till antagande, i antal månader

Hittills har två planer antagits. Fler planer planeras antas under resterande del av året.

Nybyggnadskartor, antal

Viss nedgång som hänger ihop med konjunktur och minskat antal bygglov och förhandsbesked

Väntetid för nybyggnadskartor, veckor

Trots sjukskrivning under del av perioden har nämnden klarat leveranstider tack vare bra samarbete med ramavtalade underentreprenör.

Positiva förhandsbesked, antal

Antalet ansökningar har minskat på grund av konjunkturläget.

Beviljade bygglov totalt, antal

Antal ansökningar har minskat på grund av konjunkturläget

Andel bygglovsärenden som beslutas inom 10 veckor

Nämnden ligger fortsatt bra till inom detta område.

Andel bygglovsärenden som beslutas inom 7 veckor

Nämnden når målet på över 92%.

8.2 Följetal personal

Personal - Antal anställda. Sjukfrånvaro. Timtid, mer- och fyllnadstid samt övertid

Följetal	Utfall delår 2020	Utfall delår 2021	Utfall delår 2022	Utfall delår 2023
Antal tillsvidareanställda	MN 25 / PBN 17	MN 25 / PBN 18	MN 24 / PBN 16	46
Antal tidsbegränsade	MN 0 / PBN 1	MN 0 / PBN 3	MN 1 / PBN 2	3
Genomsnittlig sysselsättningsgrad för tillvisareanställda %	MN 99,2 / PBN 100	MN 97 / PBN 100	MN 97 / PBN 100	100
Sjukfrånvaro alla anställda %	MN 3,8 / PBN 5,8	MN 4,6 / PBN 2,2	MN 6,4 / PBN 1,9	4,7
Andel långtidssjukfrånvaro av total sjukfrånvaro %				29,8
Frisktal (max fem sjukdagarna per medarbetare och år) %	MN 50 / PBN 54,2	MN 68,8 / PBN 73,7	MN 57,1 / PBN 64,3	66,7
Sjukfrånvaro totalt kommun %	6,8	7,8	7,8	7,5
Frisktal totalt kommun %	54,5	48	44,7	49,2
Timtid i timmar	MN 0 / PBN 0	MN 0 / PBN 0	MN 0 / PBN 0	0
Fyllnadstid i timmar	MN 0 / PBN 0	MN 0 / PBN 0	MN 10 / PBN 0	2
Övertid i timmar	MN 27 / PBN 8	MN 52 / PBN 0	MN 36 / PBN 0	29

Bygg- och miljönämnden bildades 1 januari 2023 vilket gör att det inte finns några historiska värden att visa. I stället redovisas miljönämnden (MN) och plan- och byggnadsnämndens (PBN) siffror. Det är inte direkt jämförbara då det även skett en översyn av hur den del av samhällsbyggnadsnämndens personal som arbetar mot såväl bygg- och miljönämnden som kommunstyrelsen redovisas.

Måttet andel långtidssjukfrånvaro av total sjukfrånvaro tas bara fram för nämnder med mer än 50 medarbetare då det med för lite underlag blir missvisande och därför finns det inte med för de tidigare nämnderna.